

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 43.

KETVIRTADIENIS, LAPKRICIO-NOV. 5, 1953

VOL.-METAI XXXVII

Dienos Pasirimimai

Prezidentas Eisenhower vėl užpylė šalto vandens keturių didžiųjų susitikimo idėjų. Per paskutinę spaudos konferenciją prezidentas pareiškė, kad konferavimas su Malenkovu būtų beprasmis dalykas iki rusai neparodys tikrų taikinių intencijų.

Toj pačioj spaudos konferencijoje prezidentas Eisenhower pareiškė, kad vyriausybė neturi planų mažinti savo ginkluotąsias jėgas nei namieje, nei užsienyje.

U. S. aukščiausias teismas užgyrė New Yorko valstybės teismo sprendimą išlikviduoti neva fraternalinės apdraudos organizaciją International Workers Order, Inc.

Kongresinis priešamerikietinė veikla tirti komitetas turi daug darbo. Lapkričio 16 ir 17 dienomis Philadelphiajį komiteto nariai tardys paskirus mokytojus.

ANGLIJA. Londonė viešėjo olandas C. Bielingas, kuris N. Lietuvoj turėjo savo krašto atstovybę, mokąs lietuviškai, sutiko būti "Europos Lietuvis" bendradarbiu.

SVARBUS SUSIRINKIMAS NAUJŲ NARIŲ VAJUS REIKALAI

NEW YORK. — Sekmadienį, spalio 25-tą, Statler viešbučio patalpose, įvyko svarbus susirinkimas pasitarimui Jaunimo SASKRYDŽIO VAJUS reikalais.

Susirinkime dalyvavo 134 k. p. Brooklyn, atstovai—Stasys K. Lukoševičius, Petras J. Montvila ir Kazys Eidukaitis: 135 k. p. Brooklyn—Juozas P. Mačiulis; 115 k. p. Central Brooklyn—Matas Kučinskas ir Bronis Bobelis; 19 k. p. Newark, N. J.—Juozas Zemaitis; 65 k. p. Paterson, N. J.—Jonas Spranaitis ir Antanas Brazinskas.

Susirinkimo sekretorius V. T. Kvetkas ir išdininkas P. J. Karasauskas plačiai paaiškino apie dabartinio vajuus reikalus.

Pasaulio Lietuvių Žinios

Veda BALYS BRAZDŽIONIS

LIETUVA. Lietuvos komunistų partija didžiuojasi, kad krašte eina 9 respublikiniai laikraščiai, 87 rajoniniai bei miestų ir kiek kitokių. Šioji spauda visai bando išterpti i lietuvių rankas, bet jos niekas nenori, nes ji tikras melas ir komunizmo propagandos įnagis.

Mokyklų trūkumas Lietuvoje didelis, nes rusai naujų nestatyt. Pripildžius Lietuvą gausiomis rusų šeimomis, mokyklinio amžiaus vaikai ir jaunuoliai nebetebeba, o valdžiai terūpi, kad augančioji karta gautų tik komunistinį švietimą, kurio dvasioj išauklėtas jaunimas akiai seks jų pėdomis, nieko apie vakarų pasaulį nežinodamas.

Eišiškėse, Vilniaus krašte, stovi daug milicijos ir stribu. Vis daugiausia rusai, nes šiose apylinkėse gana smarkiai veikia partizanai. To miesto 84 m. klebonas buvo išvarvats iš klebonijos, klebonija užėmė rusai, pasisavindami visą turta. Vienuolynas uždarvats, vienuoliu seserų dalis ištremta, kitos elgetauja skarmalais apsirėdžiusios.

Mariampolėje dar tebe gyvena muzikai Juozas Kamaitis ir Vincas Gurevičius, kurie mokina vaikus dainuoti.

SIBIRAS. Gautomis žiniomis, Sibire ištremtas mirė Kaune buvusios kunigių seminarijos profesorius Benediktas Andriūška. Iis buvo ir Tėvų Jėzuitų provincijos provincionas.

Londonė spalio 4 dieną įvyko 20 tautų dainų ir šokių koncertas, kuriu tarpe dalyvavo ir lietuviai. Solistė Liustikaitė gavo trečią premiją; ji išpildė arią iš operos "Tosca".

BAGDADA. Prof. K. Regelis, buv. Vytauto Didžiojo Universiteto lektorius Kauge, dabar profesoriauja Bagdade, kur dėsto gamtos mokslus. Su paskaitomis jis yra aplankęs Ispaniją, Italiją, Egiptą ir Turkiją.

PANAIKINO VARŽYMUS PABALTIO PILIEČIAMS GAUTI J.A.V. VALDŽIOS DARBUS

JAV KONGRESAS ATSIŽVELGĖ Į ALT KREIPIMĄSI

83-sis Kongresas, pirmajai sesijai besibaigiant, padarė pabaltiečiams labai reikšmingą pataisą, kuriu pakeičia įstatymus, kurie nusako, kokių valstybių piliečiai už jų darbą JAV valdžios ar jos finansuojamos įstaigos ir įmonės gali būti atlyginti iš JAV Kongreso paskirtų lėšų.

Praktiškai su pabaltiečiams nepalankiais nuostatais įstatyme susidūrė Lietuvių Treminių Veterinarijos Gydytojų Draugija, kurios dauguma narių dar neturi JAV pilietybės. Visi jie yra baigę mokslus Lietuvoje ar kitose Europos kraštuose ir turibojimus Kongreso paskirtų lėšų naudojime.

nato ir Atstovų Buto aprioriacijų komitetus, pasiūsdamas laiškus komitetų pirmininkams ir kitiems artimiaus pažįstamiems senatoriams ir kongresmenams, tų komitetų nariams. Viso buvo pasiūsti 7 laiški, prašant atitinkamą aprioriacijų įstatymo paragrafą pakeisti ta prasme, kad i valdžios tarnybon saindytinų asmenų skaičių įeitu ir Pabaltijo kraštu piliečiai.

Iš visų gautų atsakymų i šiuos laiškus paaiškėjo, kad aprioriacijų komitetai turėtų atsižvelgti i ALT Vykdomojo Komiteto išdėstyta nuomonę. Ypačiai daug vilties buvo teikiąs Senato aprioriacijų komiteto pirmininko senatoriaus Styles Bridges (R.-N. H.) laiškas, kuriame jis pažadėjo ALT prašymą perduoti svarstyti komitetui ir užtikrino, kad klausimas bus tinkamai išstudijuotas.

Šiame krašte biudžetiniai metai prasideda liepos mėn. 1 d., ir paprastai aprioriacijų reikalai Kongrese svarstomi sesijos pabaigoje, birželio-liepos mėnesiais. Taigi galutinio sprendimo iškeltu klausimu teko ilgai laukti.

Ir štai neseniai paaiškėjo, kad aprioriacijų komitetai, kai jau Kongresas buvo išsikirstęs, rugpjūčio mėn. 7 d., atkreipdami dėmesį i ALT prašymą, prie iš Kongreso skirtų lėšų apmokamų, JAV valdžios tarnyboje esančių, priskyrė ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečius.

Tuo būdu dabar ne tik veterinarijos gydytojai, bet ir kitų profesijų asmenys, nors dar ir nesuspeję gauti JAV pilietybės, gali ieškoti darbų valdžios įstaigose ar įmonėse.

DEL VEIKSNIŲ KONFERENCIJOS

Jau senokai VLIKO svarstomas veiksnių konferencijos sušaukimas. Šioje konferencijoje, be kitų reikalų, turėtų būti nustatyta artimiausiu darbų programa ir pagrindiniai mūsų užsienio politikos dėsniai.

Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės vardu rugsėjo 26 d. buvo surengtas didelis ir labai pavykęs Mindaugo vainikavimo 700 metų minėjimas, kuriame dalyvavo ir giliu simpatijų lietuviams kalbą pasakė šv. Tėvo nuncijus Urugvajuje monsioronas dr. Alfredo Pacini ir nemažai diplomatų, tarpe jų Vokietijos ministris prof. G. Herbig, JAV ambasadoriaus vardu patarėjas Ed. Trueblood, ispanas, lenkas ir kt.

Chicagoje vėl pradėtas leisti savaitraštis "Laisvoji Lietuva". Redaguoja Vyt. Staneika, redakcijos dirba ir dr. K. Sruoga.

Kanados LB Krašto Tarybos atstovų suvažiavimas įvyko spalio 10 ir 11 d.d. Toronte.

Solistas A. Brazis ši rudenį Metropolitan operoje pradeda trečiąjį dainavimo sezoną.

Nepamiršk skurdę likusiųjų—aukok tremtiniams šio vajuus metu.

JAUNIMO SASKRYDŽIO VAJUS ISIJUDINA

KUOPŲ VADOVYBĖS IR NARIAI RODO GYVĄ SUSIDOMĖJIMĄ VAJUS REIKALAI

Dabartinis naujų narių vajuus pavadintas JAUNIMO SASKRYDŽIO VAJUMI. Dėlto, kad jo svarbiausias tikslas yra suinteresuoti jaunąją kartą mūsų Susivienijimu, seiminio saskrydžiu ir tapti Susivienijimo nariais.

Kuopos (paskirai, ar susidėję), įvykdę nustatytas naujos apdraudos kvotas, galės parinkti ir pasiūsti jaunas talentus dalyvaut seiminio saskrydžio sporto ir meno kontestuose, centrui apmokant tokių jaunuolių iš'aidas.

Šiomis dienomis Susivienijimo centro ofisas išsiuntinėjio nariams laiška—Vykdamosios Tarybos atsikreipimą Jaunimo Saskrydžio vajuus reikalais. Tame atsikreipime Susivienijimo vadovybė kviečia visus narius TAPTI SAVO KUOPOMS ĮVYKDYTI KVOTAS IR SUDARYT GALIMYBES JAUNIEMS TALENTAMS DALYVAUT SEIMINIAM SASKRYDŽIUI.

Už įrašymą naujo biznio nariai gaus nustatytus komiskus, kuriuos galės panaudoti savo reikalams, arba padėti naujam nariui užsimokėti pirmųjų metų duokles. Kad nariams nereiktų "baderiuotis" kas link aplikacijų, centro ofisas kartu su laišku pasiuntė po vieną egzempliorių pilnamečių ir jaunamečių aplikacijų. Išpildytas aplikacijas reikia priduoti kuopos sekretoriui duoklių sutvarkymui ir t. p.

KAM DVIEJŲ PASIŪSTŲ APLIKACIJŲ NEUZTENKA, BE ATIDĖLIJIMO KREIPKITES Į CENTRĄ IR BŪSITE APROPINTI. Centras reikalui esant, suteiks kitas informacijas.

Nereik nei aiškinti, kokia nauda gali būti iš kuopų pareigūnų ir visų narių nuosirdžios kooperacijos ir talkos. SUSIVIENIJIMAS SPARČIAI AUGTŲ VISŲ NARIŲ PASIDIDŽIAVIMUI IR LIETUVIŲ GEROVEI.

Geresniam įjudinimui vajuus talkon, Susivienijimo sekretorius V. T. Kvetkas ir kiti V. Tarybos pareigūnai ir veikėjai dalyvauja apskričių ir kuopų viršininkų susirinkimuose ir ten plačiai aiškina šio vajuus reikalus. Tokie svarbūs susirinkimai jau įvyko Wyoming Klony, New Yorke, Schuylkill rajone (Pirmos Penna apskrities ribose).

Svarbu kiekvienai kuopai turėti nuolatinį organizatorių, kuris prirašymo darbe turi gabumų ir norų pasidaruoti. Jei jūsų kuopa tokio organizatoriaus dar neturi, pirmiausia kuopos susirinkime pasistengkite išsirinkti. NEPAMIRSKIME IR SAVE

Susivienijimo nariai, stodami i talką verbuoti naujus narius, raginami pasižūrėti i savo ir savo šeimų reikalus. KURIEMS TIK APLINKYBĖS IR ISTEKLIAI LEIDŽIA, PRIE ESAMOS APDRAUDOS PRIDĖKITE PRIEDINĘ. Kaip žinote, dabar iki 40 metų amžiaus galima apsidraust iki 1,000 dolerių be medikalinės egzaminacijos; nuo 41 iki 50 metų amžiaus be medikalinės egzaminacijos galima apsidraust iki 500 dolerių. Apraada yra svarbus reikalas jums ir jūsų šeimoms. Pačios geriausios ir prieinamiausios apdraudos klasės yra "LIFE PAID UP AT 85", "ENDOWMENT AT AGE 65" ir "20 PAYMENT LIFE".

Susivienijimas yra geriausias prietelis nariams ir jų artimiausiems sunkiuose gyvenimo momentuose.

SEIMINIO SASKRYDŽIO KVIESLIAI

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA: Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusė metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre-34711

SIRGDINANTIS RAPORTAS

Jungtinių Amerikos Valstybių armijos vadovybė išleido dokumentinį raportą, kuriame skaitlinėmis, gyvųjų asmenų liudijimais ir paveikslais pavaizduoja raudonųjų žvėriškus darbus—karo belaisvių ir civilių asmenų žudymus ir kankinimus Korėjoje.

Raportas apima 29,815 kankinių, tarp kurių 6,113 amerikiečių.

Raportas parodo, kad pačiu didžiausiu žiaurumu pasižymėjo siaurinės Korėjos raudonieji. Daugiausia belaisvių ir civilių gyventojų jie išžudė Korėjos karo pradžioje, būtent, rugsėjo mėnesį, 1950 metais, kuomet raudonieji turėjo didelį pasisekimą ir tikėjosi greitai laimėti savo kontrolėn visą Korėją.

Armijos autoritetai ilgai svarstė, ką daryti su raportu. Surinkti daviniai yra tiek šiurpūs, kad prisibijota sukelti didelį susijaudinimą ir susigrauzimą žuvusių ir dingusių artimųjų tarpe. Dėlto nepadudamos kankinių pavardės. Remiantis pasprukusių ir gyvais išlikusių liudininkų parodymais, raudonieji kaikiurios savo aukoms nukirtę galvas palikdavo tysoi kelyje. Kitiems išduodavo akis tokiu būdu, kad nepalikdavo akių žymės, tik skylės. Daugelį karo belaisvių išmarinė badu, sužeistoms ir sumuštiems neduodant poilsio ir medicalinės pagalbos.

Armijos sekretorius Robert T. Stevens savo žody, įdėtam į raportą, pareiškė, kad tokio šaltakraujiško kankinimo ir žudymo smulkmenos yra sirgdinančios ir kad jį tai yra vienas geriausias atsakymas, tai militarinės apsaugos tvirtumas. Raportas parodo prieš, kokį jis yra. Iki tokia grąša stovi prieš laisvajį pasaulį, mes negalime mažinti mūsų apsaugos pastangų.

U. S. delegacija minėta raportą įteikė Jungtinėms Tautoms. Suprantama, Kremliaus atstovai mėginis sumažinti jo reikšmę savo nachališkais puolimais ir kaltinimais aliantų, ypatingai amerikiečių.

Kiek anksčiau U. S. delegatas Jungtinėms Tautoms Charles Mayo iškėlė sunkius kaltinimus rusams ir kitiems raudoniešiams už kankinimą amerikiečių lakūnų stengiantis išgauti iš jų prisipažinimus, kad jie iš savo lėktuvų skleidė epideminių ligų mikrobus siaurinėje Korėjoje. Dalis kareivių iškentė baisius kankinimus ir dokumentų nepasirašė. Iš 107 lakūnų, pareiškė Mayo, 40 atsisakė pasirašyti prisipažinimus, 36 pasirašė po ilgų fizinių ir protinių kankinimų, kiti 31 nekuomet nesugrįžo atgal.

Suprantama, Jungtinės Tautos nesuras ir nepatrauks atsakomybėn karo kriminalistų, vienok surinkti ir viešai paskelbti daviniai parodo su kokiais elementais laisvasis pasaulis turi reikalus.

Kas įvyko Korėjos teritorijoje, tas pat, jei dar nearšėsi dalykai vyko ir tebevysta Lietuvoje ir kitose komunistų pavergtose šalyse. Ilgą laiką laisvasis pasaulis traukė pečias ir nenorėjo tikėti, kad raudonieji su pavergtais žmonėmis taip elgiasi.

Tik pamažu teisybė veržiasi viešumon. Kremliaus būdelių kaukės krinta. Komunizmo veidas išryškėja visoje savo šlykštumoje.

Raudonųjų darbai šaukiasi paties Dangaus atmonijimo.

JŲ GAILIOS AKYS ŽIURI Į TAVE

Nenusisuk, broli lietuvi, nuo tų įdubusių akių. Tiesa, jos pajuodusios, kartais net klaidingos. Tokių jų kiekvienas matėme. Tik truputį tesušyla Tavo širdis žmogaus meile, ir Tu nelauksi iki bus ištiesta maldaujanti sudžiūvusi ranka.

Žinai juk gerai, kad tai tikro Tavo brolio, brolio lietuvi ranka, kuri nepajėgia nei mašinu sukurti, nei medžių kirsti, o vos, vos ištiesiama duodama aukai palmti.

Kieno tos įdubusios, pajuodusios akys, kieno tos išdžiūvusios, kaulėtos ir vos pakeliamos rankos, kieno išalkusios burnos—jūk tai tu, kuriems nepersiskyrė Atlanto vandenys ir kurie pasiliko baidioje tremtyje.

Artinasi žiemos šalčiai, o tremtinio kūnas sustyres. Jis nepri dengtas, kad jam būtų šilta. Jo ir gyvenamasis kampelis nepašildytas. Juk jis tebėra tremtinys. Jis ne tik dar neįsikūrė, bet jis neturi net kur kurtis. Juk jis ten "auslenderis". Niekas jo ten nekvičia į mokyklas ir niekas jo nerengia pilietybei, kad paskui

būtų pastoviu ir geriau aprūpina. mu to krašto gyventoju. Jam ten žmoniškos širdies parodoma, tiesa. Tačiau nepalijaujamai laukima, kad tik greičiau jį atsikračiau. Jei ne tie kiurai plaučiai, juk seniai jis būtų gėrybių gamintojas, o dabar jis jiems tik našta.

Bet mums tas tremtinys, nors ir nesveikas, paliegas, nedarbingas, yra labai ir labai mielas ir reikalingas. Klausiate kodėl? Todėl kad jis lietuvis, geras žmogus. Todėl, kad jo vargas, jo ašara pataiko į mūsų širdį, ją sugraudina, sukelia mums gailėsčio ir socialinio globos jausmo kibirkštį. Tik pagalvokime, tik prisiminkime juos. Kai tik pajęsimė save nugalėti, kai tik pažūrėsimė stačiai į juos, jauste nepajusime, kai duosime jiems auką. Tokia auką, kuri nereikalau laus nuo mūsų burnos nei kasnio nutraukti, nei kitų rūpesčių turėti. Bet už tat širdies džiaugsmo, tikro džiaugsmo turėsime.

Atminkime tremtinius ir renkime BALFą.

Juozas Audėnas

Pavergtoje Lietuvoje

LIETUVOJE NE TIK BADAUJAMA, BET IR DREBAMA DĖL SAVO RYTOJAUS

Nebeturdama vilties Rytprūsiose išlikti gyva nuo bado, 1947 metų pavasarį, kartu su kitomis moterimis slapta perkiniu traukinį išvykome į rytus. Mūsų tikslas buvo kur nors Pabaltijo kraštuose rasti maisto ir prieglaudą, nes apie ten gyvenančius gerus žmones daug buvome girdėjusios.

Lietuvoje mano apkeltuos vietovės: Kaunas, Mauručiai Šilavotas, Butrimonys, Alytus, Merkinė, Varėna, Perloja, Gudakiemis, Pilvingiai, Vilkininkai, Melupis, Sėpedoris, Miroslavas, Benekiemis, Rodunė, Lyda, Gardinas ir Eišiškės.

Iš visų mano apkeltųjų vietovių labai daug žmonių buvo ištremita Sibiran ir daugumoje jų sodybos buvo tuščios, apleistos ir griuvo. Kai kur kaimuose, ypač Vilniaus krašte, tokiose sodybose buvo apgyvendinti rusų kolonistai, bet jie, nuolat persekiojami partizanų, bėgdavo į miestus. Apie 1951 metų balandžio mėnesį, pati mačiau Eišiškės turgavietėje suvežtu tremtinių labai daug moterų, vaikų ir vyrų. Jie visi dejuo ir verkė.

Juos saugojo NKVD dalinys ir nieko artynt priėmė nepilėdo. Buvo kalbama, kad šie žmonės buvo iš Varėnos ir Eišiškės kaimų, kur norima statyti aerodromus ir nežinoma kas daryti su ten gyvenančiais. Problema buvo išspręsta bolševikiškai greitai—kulką į pakaušį ar ištremiti Sibiran.

Eišiškėse pas viena gimnazijos mokytoją išbuva kiek ilgesni laikai. Ją vėliau iš tarnybos atleido, nes ši buvusi per daug pamaldi ir dažnai lankydavusi bažnyčia. Jai bolševikai pasakė, kad ji jauniu auklėjimui netinkanti, jei tikinti ir kapitalistai išgavotą burtininką. Kartą ją aplankė gimnazijos mokytojas, pasiūlymė partietis. Mokytoja kepdama jam kiaušieninę iš piktumo spiovė vis keptuvėn ir vis kartojo, kad jam ir panašioms mieliau aršenko idėtu į keptuvę Mokytoja, atleista iš tarnybos, niekur daugiau darbo nebegavo ir mes elgetaudavome kartu. Turėtas baldus išardė ir išslapstė, nes bolševikai atminėdavo iš nepatikimųjų viską, kas tik bent šiokius tokios vertės turėjo.

Veikiančios bažnyčios: Alovės, Merkinės, Valkininkų, Eišiškės, Butrimonių ir Varėnos. 1949 m. ištremitas Nedzingės klebonas, o 1950 ir Butrimonių. Eišiškės 84 metų amžiaus senukas klebonas ir trys kunigai iš klebonijos buvo išvaryti ir apsigyveno pas žmones. Klebonijon įsikraustė rusai, pasisavindami ir visą bažnyčią priklausantį turą, kaip kad ir visur kitur jau seniai buvo padaryta. Eišiškės vienuolynas uždarytas, dalis vienuolių ištremita, o likusios elgetauja. Vienuoliški rūbai nešioti uždrausta.

Radio aparatai retai kas turi. 1950 m. per Kalėdas pas viešelių techniką klausėmės žinių ir šventiškos muzikos iš vakarų. Radio buvo įjungtas tyliai, kad niekas negirdėtų.

Vilniaus krašte yra labai daug partizanų—visi lietuviai. Kartą, po didelių kautynių su rusais, partizanai atvyko belaisvių stovyklon, nuginklavo rusų sargybą ir išsivežė vokiečių gydytoją. Daugiausia partizanai laikėsi dideliame Marciagirio miške ir iš čia darydavo visus žygius. 1949 m. orie Perlojos, po vienos sodybos tvarais buvo partizanų bunkeris. Dėl intrigu, kalbama, partizanus išdavęs tos sodybos šeimininkė. Vieną ankštų rytą atvyko daug rusų kariuomenės automašinomis ir sodybą apsupo. Visas kautynes mačiau pati—tuomet daug partizanų žuvo, o du buvo paimti gyvi belaisvėn. Žuvusius ir gyvuosius rusai išsivežė. Bendrai, su partizanais tekdavo dažnai susitikti. Jie buvo gerai ginkluoti ir nešiojo lietuviškas k a r i š k a s uniformas. Daug jų ir asmeniški pažinimai ir susitikę pasikalbėdavome. Jie buvo labai draugūs ir jodinėdavo po kaimus arkliais. 1949 m. pati mačiau, kaip Perlojoje prie kelio buvo paguldytas nušautas nuogas partizanas, žmonių įbauginimui. Kartą prie Pilvingių sutikau ūkininką su dalgiu einantį iš lauko—tuojau vienas kintą pažinome. Tai buvo tikras partizanas, kuris dieną ūkininkavo o naktį eidavo partizanuoti. Tokių, kaip jis, yra daug.

Apie Eišiškės daugumas gyventojų lietuviai, bet yra nemažai ir lenkų su totoriais. Lietuviai ir totoriai su lenkais nesugyvena. Totoriai pasakodavo, kad jie prieš 500 metų buvo atvežti Lietuvon ir gana gerai įsikūrė. Dar ir dabar jie laikosi savų papročių: savaip išpušti kambariai ir savaip gaminami valgiai. Tie buvo tiek pat malonūs vokiečių pabėgėliams, kiek ir lietuviai.

Apie Eišiškės kolchozai buvo pradėti steigti tik 1951 m., nes čia ūkininkai buvo labai smulkūs ir neturtingi. Kolchozus įsteigus žmonės pradėjo badauti, ir kai kuriuos pažįstamus patį kartais sušeldavau savo suelgetautu maistu. Jie gėdydavosi iš manęs ką nors priimti ir verkdamo.

Eišiškėse yra daug milicijos ir strībų—visi daugiausia rusai. Gana ilgą laiką milicijos viršininku buvo lietuvis, kurį žmonės gana vertindavo. Tai nepatiko bolševikams ir jo vieton tapo atsijustas mongolais. Bendrai, milicija ir strībai buvė ir anksčiau aktyvūs, atvykus mongolų viršininkui, dar labiau suaktyvino savo veiklą. Buvo daromos kratos diena ir naktį, buvo klausama vis tas pats ir ieškoma priekabių, ir progos ką nors pavogti. Labai retas atsitikimas, jei kratos ir protokolai kokią savaitę nebūvo daromi—tais atvejais jie būdavo dažniausia užimti partizanų ir kapitalistų šmėklų vaikymu kur nors laukuose.

Sunku žodžiais nusakyti, kas dabartinis metu Lietuvoje darosi. Ne tik badaujama, bet ir drebama dėl savo rytojaus. Man išvykstant Vokietijon, vienas lietuvis kunigas prašė vakaruose skelbti, kas dedasi dabar Lietuvoje ir bendrai nuo Rytprūsijų iki Leningrado. Prašė kuo skubiau, šiai tuos žmones išgelbėti iš sovietinės vergijos.

Čia atvykusi kiekvienam sakau, kas vyksta už geležinės uždangos, bet mažai kas manim tiki. Taip jau yra su bolševizmu—jį tik tuomet pažįsti tikrenybėje, kai jis tave jau yra prarijęs. Ta pat kartoju ir kiekvienam abejojančiam.

Taip baigia savo prisiminimus senutė vokiečių.

PLBVKVI

Kad galėtų kiek pristabdyti nuolatinių žemės ūkio smukimą, kaip žinoma, TSRS ministerij

SVARBIEJI LITUANISTINIO DARBO RAMŠČIAI

SUDARYTA LITUANISTIKOS INSTITUTO IZDO TARYBA

Kaip jau savo laikų spaudoje buvo skelbta, šių metų vasario 20 d. Chicagoje, inž. A. Rudžio, Illinois Lietuvos Prekybos Rūmų ir Rockwell Engineering Co. prezidento, rezidencijoje (9339 S. Oakley Ave.), buvo sukvietas Lituanistikos Instituto (281 Olmstead Rd., Riverside, Ill.) IZDO Tarybos organizacinis susirinkimas, kuris išrinko tos tarybos valdybą su valdybos pirmininku inž. A. Rudžiu priešaky.

Nuo to laiko organizacinis instituto darbas jau beveik yra visiškai baigtas. Rugpiučio pradžioje Lituanistikos Institutas buvo įregistruotas Illinois gubernatorijoje Springfielde ir gautas čarteris jam veikti kaip nepelno institucijai.

Šiuo pranešimu skelbiamas ir IZDO Tarybos haryų sąrašas, į kurį įeina šie plačiai žinomi biznieri, visuomenininkai ir profesionalai, kurių dauguma yra Chicago bei jos apylinkių gyventojai (algebėse cile): kun. I. Albvaičius, J. Bačkūnas (Sodus, Mich.), A. Balūnas, St. Balzekas, dr. S. Biežis, dr. M. J. Colney (Waterbury, Conn.), dr. P. Daužvardis, J. Kutra, Just. Mackevičius, J. Pakel, inž. A. Rudis, inž. Semėnas, dr. V. P. Tumasonis, prel. B. Urba, J. Vilkaitis; be to, tarybai priklauso ir instituto teise prezidentas. Institutas pasilaiko teise netolimojo ateity ir IZDO Tarybą dar pakviesti ne daugiau kaip 4 asmenis.

Lituanistikos Instituto laikit

tarybos ir komunistų partijos centro komiteto nutarimu buvo paskelbtos "priešmonės gyvulininkystei šalyje išvystyti", tikriau—smulkiai nustatyta, ką ir kiek kolektyviniai ūkiai ir kokiomis kainomis turi atiduoti valstybei, o neatidavę—negalės iš jos nieko gauti. Kaip matyti iš Vilniaus radio spalio 2 ir kt. dienų pranešimų, panašiu būdu buvo nustatytytos "priešmonės MTS darbai pagerinti", taip pat sodų, uogynų, bulvių ir daržovių gamybai sustiprinti. Jau pati TSRS ministerijų taryba ir komunistų partijos centro komitetas konstatavo, kad "bulvių ir daržovių gamyba šalyje smarkiai atsilieka nuo gyventojų... derlingumas tebėra nepaprastai žemas, daugelis kolūčių neįvykdo bulvių ir daržovių privalomųjų pristatymų valstybei"... Faktiškai padėtis yra dar blogesnė, jei galiausiai net komunistai buvo priversti smarkiai sumažinti valstybei skirtąsias prievoles.

Netenka nė aiškinti, kad prieš bolševikinių direktijų turi prisiiderinti opera, drama, komedija, teatro, net dainos ir muzika.

Kad išmokyti "kaip reikiant vaizduoti tikrovę", ir specialias Maskvos ir Leningrado mokyklas—"paruošti lietuviškų meninės kinematografijos darbuotojų tautinių kadru"—pasiūsty 24 žmonės, be to, į Maskvos valstybinį kinematografijos institutą papildomai "išvyko" dar 20 asmenų ir į Leningradą—10 kitų. Naujus siūžetus filmai pagal bolševikinius reikalavimus "kuria" J. Dovydatis ("Sunkiems laikams"), čekistas A. Gūdatis-Guzevičius (filmai pagal savo romaną "Kalvio Ignoto teisybė"), A. Pivoša ir kt.

Vilniaus universiteto rektorius J. Bučas giriasi, kad šiemet priimta 700 naujų studentų, o naujusius mokslo metų pradėjo iš viso jų apie 2,800. "Medicinos instituto auditorijų slenkstį peržengė daugiau kaip 800 studentų". Studentams pastatytas 400 vietų bendrabutis. Tiesa, bolševikai mėgsta girtis dideliais skaičiais, bet ko verti jų diplomai, pavaizdavo "Tiesa" dar šių metų liepos 4 d., skudamams, kad "ypač nepakęčiama yra padėtis, kai mes išleidžiame inžinierius, o jie silpnai orientuojasi tokiuose klausimuose, kaip darbo organizacija, planavimas, apskaita, ekonomika. Ir tai—ne atsitiktinis reiškinys". O juk reikia atsiminti, kad visokie planavimai ir "apskaitos" sudaro esminę bolševikinio prusinimo dalį.

Elta

PAREMKIME BOLŠEVIKINIO TERORO AUKAS

Kada 1940 m. birželio 15 d. nuo Sventosios, Palangos, Kybartų iki Vištyčio staiga nusileido Geležinė Uždanga ir Lietuva su jos gyventojais aklinai atskyrė nuo Vakarų, atrodė, niekas jais nebesirūpins, jų vargai, kančios ir aimanos niekam nebus žinomi, jų pagelbos ir teisybės prašas šauksmas nepasieks laisvojo Vakarų pasaulio, ypač JAV, kur randasi ketvirtadalis lietuvių tautos, ir tautos kamienui Nemuno žemupy bus lemta pamažu išnykti, užmirštam laisvojo Vakarų pasaulio Sąžinės ir Teisingumo.

Bet Amerikos lietuviai, kurie, surinkę šimtus tūkstančių paraši anomis Lietuvos prisikėlimo dienomis, kreipėsi į Amerikos Prezidentą prašydami, kad ši didžioji šalis pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, kurie pirmiaisiais Nepriklausomybės metais savo gausiomis aukomis prikėlė Lietuvą iš griuvėsių, kurių garbingi atstovai lakūnai Darius ir Girėnas pakilo oro žygin per Atlantą, kad stipresniais dvasiniais ryšiais sujungtų abiejose Atlanto pusėse gyvenančius brolius lietuvius, ten okupuotoje Lietuvoje raudonajam teroriu kasdien vis žiauriau siaučiant, 1940 m. spalio 15 d. į Washingtoną pasiuntė dešimtį veikliusių savo atstovų, kurie, nuvykę į Baltuosius Rūmus, Prezidentui Rooseveltui įteikė memorandumą pavergtos Lietuvos reikalais ir iš Prezidento gavo užtikrinimą, kad Lietuva vėl bus laisva. Laisvojo Vakarų pasaulio Sąžinė ir Teisingumas, ačiū Amerikos lietuviams, atstojto pavergtos Lietuvos pusėje.

Toji atmintina 1940 m. spalio 15-ji yra laikoma ALT įsisteigimo data, to paties ALTO, kuris iki šios dienos, apjungęs visas lietuvių patriotines sroves, tebeveda energingą kovą už Lietuvos išlaisvinimą, kuris daug darbų nuveikė ir savo pasiektais laimėjimais, ypač Kersteno Rezoliucijos pravedimu, įrodė ne tik mums, bet ir kitiems, kad mes esame politiškai stipri grupė, kovojanti ir laiminti klausimuose, kurie mums atrodo yra svarbūs Lietuvai ir šiam kraštui.

"Kova eina ir artėja į lemiančią fazę. Pusiaukelėje sustoti negalima! Vakarai stiprina savo jėgas Laisvei, Teisei ir Teisingumui nuo bolševizmo apginti. Mums reikia dar didesniu vieningumu tęsti kovą iki galutinės pergalės."—rašoma viename iš ALT biuletenų. Taigi prieš akis nauji įvykiai, akylus budėjimas ir darbai. Pademonstruoti nepalaužiamą organizuotą patriotinę Amerikos lietuvių visuomenės nusistatymą visomis išgalėmis siekti, kad lietuvių tauta būtų išgelbėta nuo sunaikinimo, pareikšti padėką JAV Atstovų Butui ir jo vadams už Kersteno Rezoliucijos priėmimą ir Prezidentui Eisenhoweriui bei Valstybės Sekretoriui už jų paramą Rezoliucijoje išreikštam ALT sumai.

LAPKRIČIO NAKTĮ

Ir vėl jis ten seklycion šiąnakt beldžias,— Jam lyg žemės lenkiasi krūmai alyvų... Vienmarškiniai beržai paklupdyti meldžias— Šią naktį viesulas tenai valdovas!

Nuplėšia liepai lapą paskutinį, Senam gluosniui lauzia kaulėtas rankas, Lyg beprotis šoka kažkokį suktinį Ir staugia, tartum alkaniausias vilkas!

Daržely galvas jurginiams nukirto— Vartai amanuoja gailumu visų... Pribėgęs prie šulinio padaužo svirtį, Kažką šaukia kamine kraupiu balsu...

Mėnuo šią naktį debesiuos klojas, Dausų platybėj žvaigždės išsislapstė. Tegul žemė nuodėminga atgaioja! Tegul klaukume ir tamsoj paskęsta!

Ir varna nebekranksi tokia naktį! Karklai iš baimės suoko į prūdą, Kai gamta ėmė beržų marškinius skalbti, Pievos ir daubos ežerais paplūdo.—

Ir vėl jis ten seklycion šiąnakt beldžias,— Ak, nesiveržk į širdį, nerime! Dabar žinau, ko beržai rudeniais meldžias: Jie kūrta vėtrose, aš—gyvenime...

Magdalena Vinkšnaitienė

THERE IS A CONCERNMENT

From and Address by THOS. F. BEASLEY, President of the Republic National Life Insurance Company, Dallas, Texas, at the State Congress Section Luncheon of the State Congress Section of the N.F.C. on September 15.

From the date of the founding of the first fraternal society paying death benefits the societies have flourished to the extent that a great many American families have been enabled to enjoy the security and well-being which their benefits provided. And even though, through future years of development and the changing trends in our economy, the number of Fraternal Societies decreased, the great contribution made to our American society and our economy was recognized and demonstrated, through an attendant growth of our Societies' assets and benefits in force.

The history of Fraternalism has paralleled the progressive history of America—the nation of which we are all glad to be citizens, a nation which is admittedly the greatest, the wealthiest, the most stable and the most religious in all the world's history. And yet, with all its greatness, with all its wealth, with all its past record of stability and its endowment of religious heritage, this nation which you and I so dearly love, and whose privileges and opportunities we so freely enjoy, is threatened from within and from without by traitors, saboteurs, spies and disloyal citizens, and by the Godless philosophy of Russian Communism that would subdue and annihilate all those who confess faith in God and a love of freedom. Because of these threats to our way of life, and despite the fact that we of the United States are living in a period of prosperity and development, the like of which the world has never known, there is a truly significant sense of concernment among our people—concernment for what the future holds. And yet, as I say this, I would also hasten to say that I do not consider myself to be an alarmist nor do I harbor prejudice for one American political party or another, for it is my considered opinion that if tragedy and destruction overtake our nation, it will result from the moral and spiritual deterioration of our people as a whole.

Yes—clear across this great and prosperous nation there runs a thread of fear—not fear of the thief or the murderer we occasionally read about in the headlines of our daily paper. No—it is the fear of facing reality; the fear that as we seek to stabilize our economy, we may all again be forced to work a little harder; the fear of being required to earn an honest wage; the fear of having to accept a normal business profit; the fear of losing our hold on a dream-world of economic fantasy, which has been bolstered by inflation and a make-believe prosperity born of war and fear of war. We are depending—and have for far too

long depended—on a beneficent and paternalistic government, a government that has robbed Peter to pay Paul, a government which, though actually bankrupt in the sense that we as life insurance executives define "solvent"—yet a government that has promised all things to all people.

You ask what we can do about the threats to our nation and its economy. We can help, by insisting that men in high government position respect the principles of national integrity, of morality, and economic well-being which our forefathers considered so essential to the development and maintenance of a free enterprise, and to the welfare of a freedom-loving people. We're afraid—to be sure—of reality, and there is a great concernment abroad in our land. There is a concernment among many of our people regarding our never-ending gifts of the American taxpayers' money to nations who have lived at our expense for years, and now finding themselves stronger economically, proceed to turn their backs on us and to thumb their noses in contempt. China—saved by the United States 8 years ago, now faces us on the Korean battlefield. Russia—saved by the United States twice, is now our mortal enemy. France—in whom we have invested 11 Billion Dollars since 1945, turns a cold shoulder on the North Atlantic Treaty Organization, and tells the United States to finance the Indo-China war, or to go it alone in Asia. Great Britain—saved by the United States in two World Wars—and who has been the beneficiary of Billions of the American taxpayers' money, calls us "stupid," and trades with the Communists, whether we like it or not. Italy—after received untold amounts of our money since World War II, has in recent elections turned out of office men who were friendly to the United States, and now relaxes her military defenses.

Yes—there is a concernment among many of our people—concernment lest, as we donate billions to the socialistic economies of European countries, we may neglect safeguarding our own nation, its economy, and most of all—the very lives of its people.

There is a concernment because Russian aircraft stationed in great numbers at forward bases could reach New York and Washington in 15 or 16 hours—Dallas, Minneapolis or Detroit in 12 to 14 hours—and American cities closer to Russian bases, such as Portland, Seattle, San Francisco and Los Angeles—in 8 to 11 hours. It is reported that the Russian air force is today capable of launching a 1000-plane attack on 85 to 90 U. S.

Cities simultaneously and thereby inflicting an estimated 13 million casualties. Yet—the United States lacks adequate protection against the probability of such devastating attacks.

Yet—despite our failures and our faltering policies of the past, we can take encouragement from the fact that there is at last a concernment, not only among our citizens as a whole, but on the part of our government officials. This is evidenced by the fact that Senators, Congressmen and the President of the United States, with the help of their staffs—are today diligently reading, carefully considering, and systematically tabulating every letter they receive from the American people. You and I therefore can, and should study the problems that confront our nation, and give our elected representatives—whether they be Democratic or Republican—the benefit of our convictions and views. For I am convinced that the actions and policies of our government—right now—and in the immediate future, together with the legislation that is enacted in that same period, will have a greater effect on the future of our nation and its people than that on any period in American history.

And, there is a concernment on the part of many, regarding our involvement in a United Nations which, despite our protests, insists on protecting and compensating American traitors, and whose member nations give lip service to peace, yet fraternize with the Red Hordes of Communism who, in turn, use the United Nations' halls to instigate against peace.

There is doubt, too, among many of our people, regarding the need for UNSCO, as another of the many organizations set up to remold thinking on a worldwide scale. Yes—with evidence of concernment as to our foreign involvements, and, as we falter and cringe from facing reality, there is even a concernment beginning to develop, regarding the deterioration of the forces of morality, integrity and religion, upon which our forefathers founded this great, freedom-loving nation.

Again you may say "What can we do about it?" We, as the guardians of a great share of our nation's economic wealth, and thereby the welfare of millions of our nation's people, can ourselves develop a concernment which will cause us to unite in an effort to consolidate the forces of freedom and self-reliance, and bring about a re-dedication of our nation to the moral and spiritual qualities with which our forefathers endowed us.

"JUST WHAT I WANTED, DAD" . . . AND SHE MEANT IT!

Startling, men? Not a bit. It can happen . . . and it always happens when your gift is a United States Savings Bond.

And no wonder. Everybody wants Savings Bonds—your wife, your daughter, son, grandchildren—everyone whose future is important to you. A Bonds is the perfect gift—the gift that grows with the years.

You can't go wrong—no styles, sizes, or shades to worry about. No question of fit. No question of whether they can use it. Savings Bonds make the future worth waiting for!

Your bank or postoffice is shopping headquarters for Bonds. And while you're there, ask for the attractive new Savings Bonds gift folder that's free with every Bond you buy.

A Savings Bond is a share in America—a head start on happy, secure tomorrows. So for those important names on your gift list—the ones you really care about—make this a Bond Christmas. Give them the present with a future . . .

U. S. SAVINGS BONDS

This advertisement is contributed as a public service in cooperation with the Treasury Department by

Lithuanian R. C. Alliance of America

Ispanų pasaulinės literatūros antologijoje yra išspausdinti ir du lietuviški dalykai: "Brisiaus galas" ir liaudies pasaka "Eglė, žalčių karalienė", išversti į ispanų kalbą J. Andresco.

Ar jau aukojai Europos skurde likusiems tremtiniais?

KĄ JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS DAVĖ RUSIJAI

Rašo S. K. LUKAS

Buvo Trūkumas Varinių Vielių

J. A. Valstybės Lend Lease sutartį su Rusija padarė 1941 metų birželio mėnesį, tuoj kaip tik Rusija buvo pradėjus su vokiečiais kariauti. Kai Pearl Harbor sugadinti mūsų karo laivams pataisyti buvo reikalingos ir varinės vielos ir elektros laidai, tai mūsų laivyno departamentas tu dalykų negalėjo gauti, nes Rusija buvo jau pirmiau tam užsakyms padavusi. J. A. Valstybių įstaigos ir pramonės skubiai išpildė Rusijos užsakyms, pagamindamos Rusijai apie vieną milijoną mailių ilgumo varinių vielių, kurios buvo numatytos, kad bus reikalingos po karo Rusijos miestų gyventojų reikalams suvartoti. Tos vielos buvo sukrautos į sandėlius ir, tik baigiantis karui, buvo Rusijon išgabentos.

J. A. Valstybių karo laivyno vadovybė, sužinojusi, kodėl negali gauti taip labai reikalingų karo laivų pataisyti varinių vielių, Karo Departamente, ginklų skyriuje, sukėlė labai didelį dël to triukšmą.

Išduodamos Net Paslaptys

Kai pagamintos dël Rusijos patrankų sviedinių tûtos buvo jau pradëtos Rusijon gabenti, tai Rusijos valdžia ūmai pakeitë savo užsakyms ir pareikalavo, vietoj tûtų, suteikti jai tik reikalingą tûtų gamybai metala, mašinas, hidrolinius spaustuvus ir metalų lydiniui krosnis, kad galëtų patys rusai tas tûtas Rusijoje pagaminti. Neatsižvelgiant į amerikiečių prieštaravimus, Rusijos pareikalavimas buvo pilnai išpildytas.

Užsakytoms Rusijos sviedinių tûtoms buvę jau sunaudota 45% turimo žalvario. Tas visas gaminytys vël reikėjo iš naujo suldyti, paversti atgal į metalą, ir jį jau kaipp dovaną Rusijai nusisūti. Su atidavimu Rusijai spaustuvių ir lydiniui metalo krosnių, buvo labai aišku, kad ir kai kurios mūsų vidaus apsaugos paslaptys jai atiduodamos, būsimajam ateityje mūsų priešui. Be to, Rusijai buvo pasiūsta dar visokie dël mašinų įnagiai ir dël tiksliausių matavimų įrankiai ir aparatai. Taip pat Rusijai buvo duota ir visokios rūšies metalų apdirbimui mašinos su visais reikalingais tam darbai įrankiais. Rusijai buvo duota verpimui ir audimui mašinos, popieros gamybai medžiagai, pagamintoms popierius, medžio išdirbiniai, taiposėtai ir spaustuvių mašinos, visokie įvairių rūšių keltuvai, akmeninimės anglis išpauti piūkiai, ir akmenyse sklybų grëžimui visokie grëžtai.

Karo Departamento ir jo Gamybos Komisijos narių visi tam pasipriešinimai buvo atmesti, o Rusijos valdžios visi užsakymai ir reikalavimai buvo išpildyti veltui, visai net neatsižvelgiant į reikalingumą tu dalykų savo šaliai ir kad tuo buvo išduodamos Rusijai kaikiurių mūsų ginklų gamybos paslaptys.

Patenkinti Begaliniai Rusijos Norai

Gavusi mašinas su reikalingais joms įrankiais, Rusija tuo nepasitenkino, bet dar pareikalavo ir ištisų pilnai įrengtų dirbtuvių. Tie Rusijos pareikalavimai buvo taip pat patenkinti. Rusijon buvo nuvežta pilnai įrengta automobilijų padangoms gaminti dirbtuvė, iš aluminio skardoms gaminti gerai paruoštas ir pilnai įrengtas fabrikas su visomis naujaisio išradimo mašinomis, didelio tikslumo matavimui įrankiams pataisyti fabrikas, dvi didelės maisto gaminiams paruošti įmonės, viena aliciaus valykla, 17 garu ir 3 vandeniu varomos elektros gaminiui jëgainės. Reikia nepamiršti, kad kiekvienas gautas Rusijon dalykėlis buvo ten nukopijuotas ir daugybę tos pačios rūšies dalykų ir mašinų ten padirbta.

Išvežta Rusijon Filmos

Kita atvežta į Great Falls "diplomatinių" dalykų siunta buvo filmos. Nors rusai dėjo daug didelių pastangų neleisti J. A. V. viršininkams tas filmas patikrinti, bet mūsų viršininkai peržiūrėjo iš kelių šimtų tik apie pusę tuzino judamųjų filmų ir pastebėjo, kad tai buvo su visomis smulkmenomis nufilmuota Amerikos dirbtuvėse visa darbo eiga ir tvarka. Tokiomis filmomis buvo pakrautas didelis prekybinis orlaivis ir išvežta Rusijon milžiniškas kiekis iš Amerikos techninių žinių (žinok—kaip) užkoduotų filmose.

Ką Už Tai Jung. Amerikos Valstybės Gavo?

To laiko šios šalies laikraščiai daug rašė apie vadinamą "Reverse Lend Lease". 1943 metais Washingtonas buvo atsiųstas Rusijos industrijos atstovas dr. Patriukovas. Buvo tikėtasi, kad

dolerių vertės. Vien tik moterų pasipuošimui pasiūsta Rusijon dalykų vertės bendra suma siekė 181 milijoną dolerių. Tuo pačiu laikotarpiu Rusijon karių drabužiams audeklių buvo pasiūsta tik už 21 milijoną dolerių vertės.

Mūsų šalies gyventojų dauguma dar ir dabar tiki, kad duota Rusijai Lend Lease vardu pagelba buvo vien tik kariškos reikmenys, kurios buvo Rusijos armijai reikalingos karui su mūsų priešais.

"Diplomatiniai" Siuntiniai

Great Falls orlaivių stotyse J. A. Valstybių viršininkų pareigos buvo kartu prižiūrėti ir Lend Lease vardu siunčiamų Rusijon dalykų išvežimą. Kartą ten buvo atvežta keletas "diplomatinių" juodų čemodanų. Rusijos pulkininkas Kotikov, kuris ten kartu su J. A. Valstybių viršininkais dirbo, šioms aiškino, kad šie nepaprasti siuntiniai buvo privilegijuoti, panašiai kaip ir diplomatiniai laišakai ir neleidžiami jie atidaryti peržiūrėjimui, bet stoties viršininkams griežtai pareikalavus, jie buvo atidaryti. Juose buvo rasta sudėti visų šios šalies svarbesnių dirbtuvių ir imonių planai, kurių tarpe buvo ir General Electric dirbtuvių, esančių East Lynn, Mass., planai, kuriose buvo gaminami mūsų naujaisiojo išradimo "turbochargers" sprausminiai lëktuvai. Šios dirbtuvės buvo stiprios sargybos visada saugomos, kad į jas pašaliniai asmenys neįeityt, bet ju planai buvo Rusijai atiduoti. Čemodane buvo rasta planai ir Electric Boat Corp. dirbtuvių, esančių Groton, Conn., kuriose buvo statomi mūsų nauji atomine jëga varomi nardantieji po vandeniu laivai. Šios dirbtuvės dar ir dabar veikia stipriai ginkluotų sargybų saugomos nuo pačių amerikiečių, bet ju planai buvo "diplomatiniams siuntiniams" nusiūsti dabar pavojingiausiai mūsų šalies priešui. Ten pat 1943 metų vasarą atėjo ir kita siunta "diplomatinių čemodanų", kuriuos patikrinus, buvo rasta pripakuoti J.A.V. patentų nuorašai.

Nusirašė Patentus

Jau nuo 1927 metų Rusijos valdžia griežtai atsakė nors vieną savo patentą J. A. Valstybėms duoti, bet mūsų šalies Patentų raštines duryb buvo plačiai atvertos Rusijos agentūros Amstrong Corp. techniškiems ekspertams, kurie per ištisas dienas knisosi po patentų sąrašus, išsirinkdami, kas jiems patiko ir buvo reikalinga, ir pasiëmę, sulig House Committee on Un-American Activities žinių, už keletą šimtų tūkstančių dolerių vertės įvairių patentų nuorašų, tarp kurių yra pažymėti: bomb sights, tanku, oro lëktuvų, laivų kontroliuoti, helicopterų, amunicijos, kulky nepramušamų metalų ir kitų labai svarbių slaptų patentų nuorašai. Šis patentų nusirašymas Rusijos agentų buvo daromas dar net per keturis metus karui pasibaigus, ir tik, atsižvelgiant į amerikiečių griežtus reikalavimus ir protestus, Patentų Komisijonieriaus tas buvo 1949 metais gruodžio mėnesį sulaikytas.

Reflect

Winter is coming with its added driving hazards of more hours of darkness and bad weather. This means that your car's tires : : lights : : brakes : : steering mechanism : : windshield wiper—all should be in top working condition.

Inject MAXIMUM SAFETY INTO YOUR WINTER DRIVING BY TAKING YOUR CAR TO AN OFFICIAL INSPECTION STATION WITHOUT DELAY. LET A QUALIFIED MECHANIC

Inspect

the 27 "danger" spots in your car. Any one of them, if not in good condition, can cause a serious traffic accident: BRAKES, STEERING AND WHEEL ALIGNMENT—MIRRORS—WINDSHIELD WIPERS—WINDOW GLASS—HORN—TIRES—EXHAUST MUFFLER AND PIPE—LIGHTS. Only when they meet safety requirements will you get the official inspection sticker. Remember, your sticker is a check—payable to safety—for you and your family for the months of winter driving ahead.

MAKE SURE YOUR CAR IS SAFE—THEN DRIVE IT SAFELY

OFFICIAL INSPECTION PERIOD STARTED NOVEMBER 1. HAVE YOUR CAR INSPECTED NOW—BE READY FOR THE HOLIDAY TRAFFIC.

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA
Department of Revenue
JOHN S. FINE, Governor

OTTO F. MESSNER, Secretary of Revenue
COLONEL C. M. WILHELM, Commissioner of Pennsylvania State Police

"GARSO" KNYGYNE GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijas knygas; Apaštalu Darbu aprašymą; laiškus Apaštalu: sv. Pavlo, sv. Jokūbo, sv. Jono, sv. Judo ir gilųjų ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apieškimą, surašytą apaštala sv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygu. Todël patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išblaškityti. Jie yra labai išsiligę lietuviškų knygu. Stipriais audeklo apdarais \$4.00; popieriniai virieliais—\$2.00.

SVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knyguotė, kuri daug padës tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybës antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knyguotė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridenti (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

"VAI LĖKITE DAINOS"—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkini išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapiai, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariausios liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.

POEZIJA. Jurgio Baltrušaičio eilëraščiai. Spaudai parengë J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina \$2.00.

PRANASYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ. Parašë kun. Pr. M. Juras, 109 pusl. Kaina \$1.00.

- JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Macejinas.....\$2.00
- DIDYSIS INKIZITORIUS, prof. Ant. Macejinas..... 2.00
- SVENTIEJI AKMENYS (eilëraščiai), Fausto Kiršos..... 2.00
- MISIOS, Jeronimo Kačinskio..... 1.50
- SVENTASIS RAŠTAS, II tomas..... 5.00
- LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio..... 2.00
- 100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio..... 7.00

Užsiskant kreipkitës į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

jis mūsų šalies ekspertams suveiks svarbių Rusijos industrijos žinių ir paslaptų. Valstybės departamentas plačiai spaudoje išgarsino jo atsilankymą ir paruošė jam pasimatymą su Rubber Reserve Corp. direktoriais, kuriems dr. Petriukovas turėjo suveikti žinias, kaip dirbtinė gumą pagaminti, nes japonams užėmus Malają, Amerikoje gumos trūkumas buvo labai didelis. Dr. Petriukovo atsilankymas Rubber Reserve korporacijai buvo visai bevertis ir nereikalingas, todėl, kad pirmą jai 1942 metų liepos mėnesį buvo visa tai sutarkyta ir dirbtuvių statyba ėjo sulig planu; antra, 1943 metais dirbtuvės daugumoje jau buvo įrengtos ir gamino jau dirbtinę gumą, ir, trečia, dr. Petriukovo suteiktas žinias jau buvo nereikalingos ir pasene, nes Amerikos industrijos jais seniai jau turėjo ir jomis naudojosi, gamindamos dirbtinę gumą.

MIRĖ MOTIEJUS STANKEVIČIUS

SCHENECTADY, N. Y. — LRKSA 245 kuopos narys Motiejus Stankevičius mirė spalio 26, 1953, šv. Klaros ligoninėje. Palaidotas spalio 29-tą iš šv. Kryžiaus bažnyčios parapijos kapinėse.

Liūdesy paliko žmoną Liudvise, sūnus Viktorą ir Motiejų, tris dukteris—Antanina, Veronika ir Elena.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, U. S. atvyko jaunas. Gyvendamas Scrantuose priklausė prie LRKSA ir buvo kuopos sekretorium. Visa Stankevičių šeima priklausė prie Susivienijimo.

L. Stankevičienė ir šeima dėkoja visiems už patarnavimus šermei ir laidotuvių laikui. Antanas Zabelskis

"DIEVAS SU MUMIS" MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido šv. Kazimiero Seserys. 73 puslapių, paveiksluotas.

Kaina 25c egzempliorius

Užsakant kreipkitës į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 4-TOS PENNA. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 4-tos Penna. apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 22-ą, 1953, Sv. Marijos parapijos svetainėje, 258 Zerby Ave., Kingston, Pa.

Kaip metiniam susirinkime, bus išduoti valdybos raportai, pranešimai, bus svarstomi sekančių metų veiklos planai, taipgi bus renkama valdyba 1954 metams.

Tadgi visos kuopos, priklausančios prie 4-tos apskrities, prisijuskite savo atstovus.

Po susirinkimo Petro Brusoko patalpose, 458 Main St., Edwardsville, įvyks pramoga pagerbimui visų pareigūnų ir darbininkų dirbusių pavasariniame ir metiniam apskrities išvažiavimuose. Čia taipgi bus pritaikinta programa.

Visus kuopų atstovus ir darbininkus maloniai kviečiame dalyvauti.

Pranas Katilius, pirmin. Alicija Venslauskienė, sekret.

NUOŠIRDŽIAUSIA DĖKOJU

Šių metų spalio mėn. 19 d. suėjo treji metai, kaip netekau savo brangaus ir mielo sūnelio. Taip netikėtai—žiaurus, tragiškas likimas atkrito iš šeimos tarpo.

Nuoširdžiai dėkoju Svč. Trejybės parapijos, Wilkes-Barre, d. g. kun. kleb. Miliauskui už parodytą malonų nuoširdumą. Gili padėka priklauso Svč. Trejybės parapijos varg. muz. p. V. Ramanauskui, atitinkamos muzikos tonais bei gražiu balsu išreikšusiam skausmą, laike pamaldų. Dėkoju "Garso" redaktoriui p. M. Zujui už pareiktą nuoširdumą.

Sirdingai ačiū p. Skurkienei, kuri negalėdama nei laiko nei išlaidų visuomet suteikia man susisiekti priemonės bei kitus patarnavimus.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju visiems pažįstamiems bei kaimynams, kurie dalyvavo pamaldose ir kartu pasimeldė už a. a. Algimanto vėl. Jūsų lietuviškas nuoširdumas ir gilus išjautimas ir kitų nelaimę yra neįmatuojamas, neužmirštamas.

Lūidinti motina—Bronė Sirvydienė

LABDARYBĖS BALIUS

Wyoming Klono Lietuvių Motelių Klubas rengia metinį labdarybės balių su šokiais pirmadienį, lapkričio 16-tą, Redington viešbučio patalpose, Wilkes-Barre, Pa.

Pirmiausia bus lošimas kortomis. Giliukingieji gaus dovanas, po to bus šokiai.

Rengimo komiteto generalinė pirmininke yra Ona Marcelionis, padėjėja—Mrs. Ch. Trusko. Klubas yra užprašęs Mišias už mirusias nares. Mišios įvyks penktadienį, lapkričio 6-tą, Pittstono Sv. Kazimiero bažnyčioje.

Klubietės taipgi rengiasi prie Kalėdinės pramos. Mrs. J. Blandina išrinkta šios pramos rengimo komisijos pirmininke.

Jei myli tėvynę Lietuvą—padėk tremtyje vargstantiems jos vaikams!

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas lietuvis katalikas turi galimybės pasirinkti prieinama kaina. Pasinaudokite proga

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kan. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutašė kun. J. K. Miliuskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidėmis, kad žmonės gali sekti kuniga, maldose ir žiedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant mažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintose Maldaknygės

MALDU VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) .50
MALDU VAINIKELIS, juodais apdarais .40

Užsiskant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

N. J. SESERŲ PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame Schuylkill County Lietuvių Dienos Komitetui ir jų pirmininkui kun. M. Daumantui už prisiūtą auką \$700, kuri buvo skirta mūsų kongregacijai, kaip dalis pelno iš Lietuvių Dienos. Tikrai malonu ir džiugu turėti tokius prietelius, kurie atjaučia ir paremia mūsų reikalus bei darbus. Giliai įvertiname šią paramą ir prašome Dievo, kad atlygintų visiems komiteto nariams ir prisidėjusiems gausiomis malonėmis ir palaima.

Liekame visuomet Jums dėkingos—
Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys
Motina M. Anunciata

METINIS LRKSA CONN. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Metinis LRKSA Conn. apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks lapkričio 8 dieną, 1953, 1 valandą po pietų, Sv. Andriejaus parapijos svetainėje, New Britain, Sv. Mišios bus atlaikytos 11 val. už Susivienijimo narius, gyvus ir mirusius.

Visų kuopų atstovai prašomi dalyvauti susirinkime. Yra daug reikalų aptarti apskrities ir organizacijos naudai, kurie kiekvienam iš mūsų turi būti žinomi, taipgi bus išduotas raportas iš bendros (trilypės) gegužinės. Bus rinkimas valdybos 1954 metams.

Taipgi bus svarbių pranešimų ir pasitarimų.
P. Poškus, pirmininkas
Joan Gluodenis, raštin.

DĖMESIO LRKSA 109. KP. NARIAMS

NEW BRITAIN, Conn.—Malonūs nariai-narės! Kaip žinote iš pereinamo mėnesinio susirinkimo, lapkričio 8-tą, sekmadienį, mūsų globoj įvyksta LRKSA Connecticut apskrities metinis suvažiavimas, kuriame kviečiami dalyvauti, ypatingai sv. Mišiose, kurios bus 11-tą val. Sv. Andriejaus bažnyčioje.

Meninę dalį išpildė mišrus dainininkų oktetas vadovaujant komp. A. Aleksis—Elena Snyder, K. Seliokas, N. Meškūnienė, M. Tonkūnas, O. Andrikytė, J. Brazauskas, J. Muraška ir M. Andrikytė, kuri ir buvo dainų pranešėja bei aiškintoja. Maironio ir Brazdžionio eilėraščių padeklamavo lituanistikos kursų jauni mokiniai—Jonė Brazauskaitė ir Gediminas Campė. Gražiai pasirodė ir parapijos švilpuku (Fife and Drum Corps) abu skyriniai pp. John W. Stokes vedami.

Pokyliai baigiantis, Jo Ekscelencija pasakė labai jausmingai bei įspūdingą kalbą. Nuoširdžiai padėjo už dovanas, aukas bei didį vaišingumą. Palinkėjo, kad lietuviai būtų šviesi tauta ir kad waterburiečiai visuomet būtų paskatinimas kitų kolonijų lietuviams sekti visuose tikybos ir tautybės kilniuose darbuose.

Malonu pastebėti, kad čia gyvena Jo Ekscelencijos sesutė—(Igno Smolskio žmona) Elena Smolskienė ir todėl vyskupo Padolskio atsilankymas Waterburyje buvo reikšmingesnis nei kitur.

Siam džiaugsmingam įvykiui atžymėti daugiausia pasidarbo gerb. kun. klebonas J. Valantiejs, komp. A. Aleksis, M. Karinauskienė, M. Kašaitė, E. Matuliūnienė, V. Grinčiūnienė, J. Valskis ir visa jo šeima, T. Janušauskienė, M. Šambarienė, P. Šuopytė, K. Dapkus, E. Vaitkūnienė, O. Anušauskienė, S. Dumšienė, P. Naujėvičienė, V. Veturis, L. Ljūnienė, H. Stokes, J. Určinas, M. Fortier, M. Andrikytė.

I. L.

AUKOTOJŲ BALSAI

I BALFo Centro raštinę New Yorko su aukomis ateina ir aukotojų laišukai. Iš kai kurių laišukų ryškėja įspūdingi aukotojų pavyzdžiai, parodą su koku pa sišventimui ir ryžtumu atliekamas labdaros darbas.

Stai P. Šimkus iš Springfield, Ill., kad ir neigudusiu raštu, bet jaudinančiai rašo:

— Pasuntėm drabužių aštuonis šimtus svarų. Dabar sukolektavom 105 dolerius 85 centus. Tas kolektavimas man labai sunkus. Turėjau eiti į visas miesto puses. O jau esu senas, metų septyni dešėti. Nuo pat pradžių vis pirmininkauju vietos BALFo skyriui ir jau pavargau. Laiškas parodo būdingą seno Amerikos lietuviu visuomeninės veiklos nevalgimą. Tai skatinas pavyzdys visiems dalyvauti lietuviškame darbe.

U. S. gyvenančiam prof. Myk. Biržiškai, vienam iš 3 gyvų likusių Vasario 16 d. Akto signatarų, spalio 3 d. suėjo 50 m. jo spaudos darbo. Tą sukaktį atžymėjo lietuvių spauda ir radijai.

San Francisco. — Spalių 29-tą nukrito ir sudužo 4-rių inžinierių lėktuvus skridęs iš Australijos. Žuvo 19 asmenų—11 keleivių ir 8 lėktuvo tarnautojai.

Tremtyje mažyčiai auga be pieno, be mėsos, be sviesto. Padėk jiems savo auka.

Vakar dienos tremtyni, nepamiršk savo vargo brolių tebeskurstančių tremtyje.

KAD LIETUVŲ TAUTA BŪTŲ IŠGELBĖTA

Jau devyneri metai, kai tūkstantai mūsų tautiečių buvo priversti palikti gimtuosius namus ir įieškoti prieglobščio svetimose padangėse. Jie yra bolševikiško teroro aukos, pabėgusios iš Stalino sukurtos vergijos. Daugeliui jų jau pasisekė pakęsti, bet dar dešimt tūkstančių grumiasi su tremtinio dalia Vokietijoje, Austrijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir kt.

Turime žinoti, kad tie, kurie nerado prieglobščio užjūryje, yra pati vargingiausia tremtiniosios visuomenės dalis. Ligos, senatvė, karo sukuriuose prarastos jėgos buvo tos didžiosios priežastys, kurių dėlei jie negalėjo išvažiuoti iš Europos ir čia pradėti normalų gyvenimą. Ta pati nelaimė persekioja juos dar ir dabar.

Neprašinėsiu jų vargu, nes ir be to jau aišku, kad nelaimingiesiems yra reikalinga nuolatinė globa ir parama. Taip pat gerai visi supranta, kad jais pasirūpinti yra pirmoje eilėje lietuvių pareiga.

Štai dabar tuo tikslu Didžiam New Yorko ir kitose lietuvių kolonijose yra renkamos aukos.

Neatidėliokim ir paskubėkim duoti aukas, kuriuos laukia vaikai, našlės, seneliai, ligoniai ir kiti vargo bei negalavimų spaudžiamieji.

Bronė Spudienė, BALFo Vice-Pirmininke

Aukok tremtiniams—jie viską prarado ir nieko neturi.

PAGERBTAS J. E. VYSKUN. ALOYZO KLIMO ISLEISTUVĖS

WATERBURY, Conn.—Švento Juozapo bažnyčioje Kristaus Karaliaus šventėje per visas sv. Mišias pamokslus sakė Jo Ekscelencija vyskupas V. Padolskis. Idomiai nušvietė Sv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje tikybinį bei tautinį vaidmenį.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

6 val. vakaro erdvioje parapijos salėje įvyko brangaus garbin go svečio pagerbimo puota, kurio surengė vietinis A. L. R. K. Federacijos skyrius. Iškilimams vadovavo patsai klebonas gerb. kun. J. Valantiejs.

SESELEM LABAI REIKALINGA MŪSŲ TALKA

PUTNAM, Conn.—Šioj gražioj apylinkėj, gamtos išpuoštam kalnelj, prie didelio kelio, kur randasi gan didelis namas su mažesniais pastatais, yra įsikūrus mūsų mielijų lietuvių. Nekaltai Prasišėjimo Panelės Švenčiausios Seselijų Kongregacija. Iš šios kuklios vietelės išeina kas mėnesiis keli tūkstančiai kopijū įvairių mėnesinių žurnalių ir paplinta po plačiąją lietuvių išeiviją, nešdami lietuvišką žodį, įvairius pamokinius, patarimus bei žinias. O nemaža ir įvairių brošiūrų ir knygu, kurios teikia gausų dvasinį peną, kad išlaikytum lietuviybę. Čia seselės turi nemažą būrelį jaunų lietuvių, kurios siekia aukštesnio mokslo.

Čia rūpestingai darbuojasi, kapeliono pareigas eidamas, gabus rašytojas kun. S. Yla. Tadgi čia koncentruojasi gana gausinga šviesos nešėjų šeima, taip kad susidaro perankstos patalpos, ypatingai kopylėlė pasidarė permaža, kuri yra įrengta vienam kambary.

Seselės, Dievo Apvaizdos vedamos, susirūpino tuo ir pradėjo ieškoti geradarių, kad pastatyt didesnį Dievo Namą—kopylėlę. Dirbo sunkiai kelis paskutinius metus. Pavyko sukelti gražią sumą pinigų ir šiais metais pradėta statyba, būtent, gegužės mėnesį prakasta ir pašventinta žemė. Dabar gi jau iškasta rūsis ir pradėta pilt pamatai.

Seselės, pajutusios dideles statybos išlaidas, spalio 24, 1953, sukviėtė statybos komisijos bei Gildos valdybos narius pasitarimui, kuriame pirmininkavo prelatas Pr. M. Juras. Čia paaiškėjo, kad dar reikalinga daug aukų, kaip tai įtaisyti penkių langu, sedynių, varpo, klausyklos, altorių, stovylių ir grotelių. Numatytas laikas kampionio akmenų šventinimui vasario 7, 1954, kviečiant geros valios lietuvius dalyvauti iškilimėse: prašyt apylinkės klebonų prarvest vieno sekmadienio aukų rinkliavą bažnyčioje bei kviešt kolonijų darbuotojus suruošti vakarelius, kuriuose dalį programos išpildyt Seselijų globojamos akademikos.

Tad, broliai sesės lietuviai, paskubėkim Seselėms ir talką pastatyt tinkamą naują šventovę Dievo Motinos garbei, ypatingai ateinančiais sv. jubiliejiniais metais, kurie yra skiriami ypatingai Dievo Motinos garbei.

B. M.

142 KUOPA RENGIA ŠAUNIĄ PRAMOGĄ

CLEVELAND, Ohio.—L. R. K. S. A. 142 kuopa rengia kortavimo pramogą sekmadienį, lapkričio 8-tą, Sv. Jurgio parapijos svetainėje. Prasišės 3 val. po pietų. Lošėjams bus duodamos dovanos prie kiekvieno stalo, taipgi bus įžangos dovanos. Vaisės bus tikrai lietuviškos. Rengimo komisija pasirėngus visus patenkinti ir kviečia dalyvaut visus narius ir atsivesti draugus ir pažįstamus.

Rengimo Komisija

PHILADELPHIA, Pa.—Gerai čia žinoma viengentė našlė Marija Cerebejejenė, gyvenus 3251 Mercer St., spalio 19-tą apledo šią ašarų pakalnę... O šeštadienį, spalio 24-tą, po gedulingu pamaldų už jos vėlę, iš Sv. Jurgio bažnyčios jos kūnas palaidotas Sv. Karsto—Holy Sepulchre—kapinėse. Ją laidojo čia gerai žinomas Katalikų Susivienijimo 20 kuopos narys Dominikas Earaminas, 2339 E. Allegheny Ave. Phila. 34, Pa. Jinai buvo pašarvota (per dvi dienas) pas savo dukrą, poniją Juzę Bartkienę, kurioji tai, tarp kitko, yra Lietuvių Muzikalio Namo Bendrovės ir Sv. Onos dr-jos narė.

Velionė, Marijona Cerebejejenė gimė Lietuvoje. Jos vyras, Petras Cerebejus, yra miręs apie 20 metų atgal. Be dukros, pas kurią buvo pašarvota, jinaį gyvais paliko da ir du sūnus—Juozą ir Bernardą.

Amžina atils!... o jos artimiausiems... pareiškime nuoširdžiausią užuojautą—kondolenciją!

K. V.

MIRĖ MARIJA CEREBEJEJENĖ

PHILADELPHIA, Pa.—Gerai čia žinoma viengentė našlė Marija Cerebejejenė, gyvenus 3251 Mercer St., spalio 19-tą apledo šią ašarų pakalnę... O šeštadienį, spalio 24-tą, po gedulingu pamaldų už jos vėlę, iš Sv. Jurgio bažnyčios jos kūnas palaidotas Sv. Karsto—Holy Sepulchre—kapinėse. Ją laidojo čia gerai žinomas Katalikų Susivienijimo 20 kuopos narys Dominikas Earaminas, 2339 E. Allegheny Ave. Phila. 34, Pa. Jinai buvo pašarvota (per dvi dienas) pas savo dukrą, poniją Juzę Bartkienę, kurioji tai, tarp kitko, yra Lietuvių Muzikalio Namo Bendrovės ir Sv. Onos dr-jos narė.

Velionė, Marijona Cerebejejenė gimė Lietuvoje. Jos vyras, Petras Cerebejus, yra miręs apie 20 metų atgal. Be dukros, pas kurią buvo pašarvota, jinaį gyvais paliko da ir du sūnus—Juozą ir Bernardą.

Amžina atils!... o jos artimiausiems... pareiškime nuoširdžiausią užuojautą—kondolenciją!

K. V.

I GERESNĖ ATEITĮ!

TAUPYMAS YRA UZTIKRINIMU GERESNĖS ATEITIES

Lietuvių Banke taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corp. globa. Kiekviena knygutė iki \$10,000.00 turi valdžios saugumo užtikrinimą. Taupymai čia duoda 2½% nuosimčių.

Čia priėjimas yra patogus ne tik dienomis, bet ir penktadieniais nuo 4:30 iki 6 valandos vakaro; šeštadieniais iki 12 val. pietų.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6712 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HE. 1-2498

